

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):

Titel | Title:

Nyeste Skilderi af Kjøbenhavn.

Udgivet år og sted | Publication time and place: Kjøbenhavn : S. Soldin, 1828

DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

Schilderie af Kjøbenhavn.

Femogtyvende Aargang. No. 14.

Udgivet og redigeret af Fr. Thaarup, Etatsraad.

Forsendes, ifølge Kongel. allernaadigst Tilladelse, med Brevposterne.

Lørdagen den 16 Februari 1828.

Theologiske Blandingsstykker.

4. Meget sigende men intet betydende Titler.

I Aaret 1564 titulerede Sultan Soliman II. sig selv i et Manifest, om samme for Resten er ægte, saaledes: Gud paa Jorden, Storkejsler over hele Jorden, Fader og overste Forstander for hele Christenheden. Disse underlige Benævnelser passede sig lige saa godt for ham, som naar Paven i Rom endnu den Dag i Dag kalder sig en Fader for hele Christenheden, ret som om de Millioner Protestanter og Græker, der intet ville vide af ham at sige, vare Hedninger tilhobe. Dg dog have Spytstikkere endnu for ganske nylig, i Anledning af Paven den tolvtes Udvalgelse, uden Sky gjentaget denne Usæthed.

(Efter Bl. f. lit. Unt. Dec. 1827 No. 279.)

5. Mystikernes eller de Orthodoxes egentlige Tendens skal, ifølge en af deres Talsmænd, være denne: med den strengeste Konfe-

quents at tilskilpe Individernes Tro eller Loven, der er, efter den augsburgske Konfession, naar de blot havde den behørigte Magt dertil. Fejghed og Egoismus er Grunden til, at man ikke giver dem denne Magt i Hændene. Glæde altsaa, at Mystikerne ikke ere mere begunstigede! (Cfr. sammesteds No. 281.)

6. Raad til de protestantiske Katholiker i Tyskland.

Prof. Krug i Leipzig raader i et Skrift, betitlet: "Hvad skulle de protestantiske Katholiker i Tyskland nu gjøre?" benævnte gode Folk til at "ophøre, at være tvetydige Katholiker og worde erklærede Protestanter."

(ibid. No. 285.)

7. Forfatteren af "Christi Efterfølgelse."

Om ham har en ny Strid rejst sig, idet G. de Gregory atter vindicerer Verket for Gerson, imod hvem M. Genet i sine Præliminærier til den latinske Udgave sætter Thomas a Kempis, som det synes, med mere overbevisende Kraft. (ibid. No. 296.)

8. Falsk Protestantisme og sand Katholicisme.

Det er pubserligt, naar man, som Forfatteren af Bogen: "Zacharias Werner, ingen Katholik", paafaaer, at den falske Protestantisme findes i Rationalismen, og den sande Katholicisme i et efter Luthers Form og Bærebegreb modelleret System, og priser det sidste som almeengyldig Christendom.

(ibid. No. 298.)

9. Efterretninger om Danmark i en ny tyst Kirketidende.

I Decemberhæftet af den, fra Juli Maaned s. A. i Berlin udfommende "Evangeliske Kirketidende," No. 51 og 52, findes en historisk Dylats med følgende Doverskrift: "Christendommen og Rationalisterne i Danmark fra Udgangen af forrige Aarhundrede." Det er intet mindre end vanstelig, at gætte sig til Forfatteren deraf, især naar man veed at Dr. Rudelbach er offentlig nævnet som Medarbejder af bemælte Kirketidende. Ligesom der i alt, hvad denne Forf. skriver, hersker en besynderlig Blanding af sande og falske, af træffende og skjæve Bemærkninger, saaledes ogsaa her. De forfattede Kjendsgjerninger ere vel sande, det indrømmes gjerne; men Forfs. Anskuelser af disse Kjendsgjerninger fattes ofte baade Sandhed og Klarhed. — Anførte tvende Nummere indeholde: 1.) Et Forord, hvori Forf. blandt andet fortæller, at de eneste paasidelige Efterretninger, man hidtil i Tyskland har haft angaaende den religiøse Særing i Danmark, findes foran i Præsten Eggés Doversættelse af det famøse grundtvigske Fyrværkskrift: Kirken

Gjenmæle. Tro ham, hvo der vil, jeg ikke! Dersom han havde sagt: eensidige og forkeerte Dvsfatninger af visse bekendte Fakta er det, som Egge trakterer Tyskland med; da skulde derimod intet have været at indvende. — Blandt sine Kinder nævner Forf. ogsaa Grundtvigs Verdenskrønike af 1812, og det oven i Kjøbet med "taknemlig Skjønsonhed." Dgfsaa heraf kan man slutte sig til den eensidighed, der aander ud af hele den følgende Fremstilling. — 2.) Første Lidsafdeling: Fra 1797 til 1808. Her ræsonnerer Forf. først en heel Hob om Begivenhederne før 1797; altsaa er Doverskriften ikke passende. — Det vilde føre Anm. for vidt, om han foretog sig at paavise alt det urigtige i Forfs. Betragtninger; han vil derfor indskrænke sig til nogle saa Punkter. — Det er latterligt naar Forf. i en Note tæler om "en" (d. e. en vis) Mag. Nyerup, hvis Fortjensløst som nordisk Oldgrandsker og Biterærhistoriker han i øvrigt indrømmer. Om Joh. Nordahl Brun kan kaldes "den danske Kirkes Chrysolomus i Ordets fuldeste Betydning," er et stort Spørgsmaal; i det mindste behøvede han næppe den græske Kirkefaders theologiske Lærdom. Hvad Forf. siger om den ærværdige Wastholms Færd og Skrifter, røber tilfulde, at han ganske miskjender den ædle Mand, som han fordrister sig til at domme. Forf. vil dog vel ikke stratiende Wastholm Christennaevnet? — Hans Snaak om Fallesens Magazin er i alt Fald lige saa vandig som de Katechisationer og Præken, han bærer med dette Prædikant. Hvor stor Priis Forf. sætter paa Grundtvigs Meninger, viser ogsaa dette, at han troer, at gjøre Tyskerne en Tjeneste med at forære dem hin religiøse Demagoges

Dom om det Faldensse Maanedsskrift. Det meste af hvad han siger om Walløe, kan man give ham Ret i; men, gid han selv besjæledes blot af halvt saa megen Doterantse, som den, han roser den forevigeede Biskop for! — At han regner Malthes Møller til Rationalisterne, kunde endda, skjønt knapt nok, lade sig høre; men at Horrebøw med *Woid* og *Magt* skal være en Rationalist, er virkelig alt for galt; Horrebøw var en *Deist*, ingen Rationalist. Forsk. kunde her indvende, at han ingensteds udtrykkelig kaldte Horrebøw en Rationalist; men i saa Fald glemmer han enten *Doverkriften* af sin *Dysfats*, der beretter, at samme skal handle om *Christendommen* og *Rationalisterne* i Danmark, eller ogsaa veed han ikke selv, hvad han vil. Om *Molden* hawer ej havde læst *Campes* *Bedetraad*, er noget, som ikke let kan vides; thi selv har han næppe fortalt dette. Forsk. burde derfor have udtrykt sig desangaaende med mindre *Bestemthed*. Men sæt, at det virkelig forholder sig saa (Anm. veed slet intet derom); bestammer da denne *Dmskændighed* de danske Rationalister? Ogsaa Mænd, som endnu leve og virke med *Welfsignelse* blandt os, behandles her, midtest sagt, meget ulæmpeligt — dog, hvor kan man vente andet af en Forsk., hvis *Bane* det er, ingen at *flaane*, men ligesom et glubende *Dyr* at ansalte *Underlebestaenkende* baade med *Tænder* og *Kløer*? — Forsk. ender denne *Lidsafdeling* med en *Fremstilling* af den liturgiske *Fejde* i *Aaret* 1805 ff. Heri findes meget sandt og skjønt; de højerverdige Mænd *Wynsler* og *Hornsyld* omtales med fortjent *Ros*; men ikke heller dette *Afsnit* er frit for *haarde* og *eensidige* *Udringer*. — *Saaflaart* Fortsættelsen af dette mærkelige Forsøg paa at fremstille for *Sydhøerne* de sidste

Decenniers religiøse *Bevægelser* her til *Lands*, opfattede efter et vist *Parties* særegne *Anskuelse*; kommer *Anmaalderen* til *Hænde*; skal han ile med og saa at fortsætte disse *fordringsfrie* *Bemærkninger*. (m.)

J Anledning af Stykket, Skildrier No. 4, angaaende dansk Retsskrivning i de lærde Skoler, undertegnet K.

Hvis det nævnte Blad var faldet mig i Hænder tilfældigvis, da vilde jeg næppe have taget *Notits* deraf; da Stykket selv er det bedste *Bevis* for, at Hr. K. er aldeles uberegtiget til nogen *Stemme* i denne *Sag*. Hans *Zusser* er altfor uselt til at det kan mere, til at man ikke strax kunde kaste Bladet fra sig. Jeg vilde, som sagt, ikke taget den mindste *Notits* deraf, naar det ikke var blevet mig leveret af en *Ven*, med det *Tillæg*, at Stykket ene var stilet mod mig. Nysgjerrig tog jeg Bladet; men efter *Giennemlæsningen* kunde jeg ikke bare mig for at yttre min *Ven*, at han nok vilde have mig lidt til bedste, da jeg ikke kunde tænke mig den *Mulighed*, at en *Mand* kunde være *fræk* nok til at fremtræde som *Angiver* med *saalke* *Beskyldninger*, om han endog troede, at *saadant* *Hverv*, under *modsatte* *Dmskændigheder*, kunde bestaae med *Mandens* *Værdighed*. Endnu høiere steg min *Forundring*, da min *Ven* gientog sin *Forskring*, og nævnte *Manden* ved hans *fulde* *Navn*. Jeg har vel, som andre, hørt tale om *Ulove* i *Haareklæder*; men i ham havde jeg dog virkelig ikke ventet at finde et *Exempel* derpaa. Han er altid kommet mig saa venlig og forekommende imøde, at jeg ikke kan begribe, hvad

der skalde afholde ham fra at sige mig lige i Dinene, hvad der laa ham paa Hierte: det havde i det mindste været ærligt, og den ærværdige Hr. K. pleier ellers ikke at være saa bange for at falde med Døren ind i Huset. Han tilgave mig dette Ord, der blot er anført, som en Grund mere for min Tro, at han ikke kunde nedværdige sig til lumsk og løgnagtig Dverfsald bagfra.

Men ihvordan det end forholder sig, saa nobes ieg til, ved det almindelige Sagn, at det gælder mig, for Skolens, Rectorens og min egen Skyld, at gjøre et Par Bemærkninger ved K's smukke Denunciation.

Iste Paastand, at j hos os er forvist, er falsk; vi bygge det, efter Baden og Nolbech, i Begyndelsen af Stavelsen, men ikke i Midten og Enden; vi skrive altsaa: jeg, jage, Hiort, Wei.

2den Paastand er saa meget underligere, da ieg i mit, som Program udgivne, Indlæg i Sagen angaaende Modersmaalet og dets Retkrivning, iust har taget Vocalfordoblingen i Forsvar, og navnlig anført de paa anførte Ord viis og vis, som saadanne der i Skrift bør adskilles.

3die Paastand, maa formodentlig hidrøre desfra, at Hr. K. har glemt Forskiellen mellem Verber og Substantiver; de forste gide vi altid det understøttende e, de sidste berimod ikke. Vore Hjemmelsmænd ere efter Baden og Nolbech.

4de Paastand, at Abiectiverne hos os altid skrives med smaa Forbogsstaver, uden Hensyn til deres Stilling og Forhold, er atter falsk; men efter Badens Forkrift og feres Exempel anvende vi den Forsigtighed, først noie at underløge, om de virkelig staa som Substantiver, eller om maaflæe Substantivet blot er ubeladt for Stilens Runding eller Vellyhds Skyld; om ikke Abiec-

tivet staaer som blot relatio forklarende, eller som Prædicats-Complement.

At Hr. K. ikke forstaaer sig stort herpaa, sees flere Steder i hans Denunciation; s. E.

Spalte 54, øverst: "skjont Begge ere Danstalande, og Begges ic." hvor Begge, Begges referere sig til det strax forangaaende Forsat ter, og Danstalande er et recent Prædicats-Complement.

Længere nede i samme Spalte staaer ligeledes "Babyloniske" med stort Forbogsstav, skjønt Substantivet gaar lige foran, og Hr. K. ingen anden Steds skriver Gentilia med store Forbogsstaver.

Dette Slags Bulker begaer Hr. K. i øvrigt heel igjennem, og ieg vil derfor blot endnu gjøre opmærksom paa een, Spalte 55: "skulle Disciplerne . . . rette sig efter deres egen Dødsbevisning om, hvad Rigtigt er." Mere symperagtigt kan nok neppe nogen Skolefux skrive, med mindre han er aldeles uvideende om, hvad Substantiv, og hvad Prædicats-Abiectiv er.

At Hr. K. noget nær har denne Savant synes end tydeligere at indhyse af hans øvrige grammaticalske Uvidenhed. I hans sierde Paa-stand hedder det saaledes, at vi dog skrive de sammenfattede Abiectiver, hvis forste Led er et Substantiv, med stort Forbogsstav, og herpaa anføres som Exempler — "Løgnagtig og Haanlig."

Nei, fiere Herre, det gier mig virkelig ondt for Dem; hvad vilde vore Skolediscipler sige, dersom de hørte, at De kaldte saadanne Abiectiver sammensatte? tillad mig at tiene Dem efter ringe Eene! Vi have et Ordprog, som siger Nævis løber altid efter Næsen. Det har tit været mistydet til Skade for den hæderlige Deel

af vore Medborgere, paa hvem denne Hæders-
titel kan anvendes; men naar ieg nu udtrykker
Sætningen adiectivisk, og skriver paa min Maade,
(hvilket ieg, som De seer, har gjort hele Stykket
igienem, da De io selv finder det rigtigt, at
enhver for sin Person skriver saa galt og saa
klogt, som han vil): saa lyder det strax heel
anderledes: "den Næse-vise løber altid efter
Næsen."

Her har De nu for det første et Exempel
paa et virkelig sammensat Adiectiv; dernæst
vil De vist ogsaa se, at Ordet, saaledes
staaet, vinder betydelig i Kraft og Udtryk: det
maa nemlig paa denne Maade strax falde enhver
i Minde, at her ikke er Tale om nogen dum,
men tværtimod om en vis Mand, der oven i
Kjøbet har besiddet den Klogt, at concentrere
hele sin Wiisdom i Næsen, for desto bedre at
have den for Die. Nu saar Ordsproget strax
Betydning, nu kan man begribe, at det Slags
Folk saa gjerne ville have deres Næse allevegne,
og naar denne Stavemaade bliver saa almindelig,
at den kan indføres i Skolerne, saa vil man
vist ogsaa indse, at disse Næse-vise Folk, langt
fra at fortjene vor Foragt, tværtimod have For-
dren paa vor inderligste Taknemmelighed for
deres evige Utrættelighed. Lær ieg vove et
dristigt Blik ind i Fremtiden, saa spaaer ieg,
at den længe ventede Gulbalder da ikke vil være
langt borte.

Nykjøbing paa Falster, II Febr. 1828.

E. Berg.

Adiunct.

Samsundet til den danske Literaturs Fremme.

Tirsdagen den 5 Febr. sidst. blev en Ge-
neralforsamling holdt. Samsundets Formand
H. Fr. Hr. Døerhofmarstal v. Hauch, Ridb.
af Esfanten, Storkors af Dbr. Dm. 2c. 2c.
aabnede Mødet og indledte Forhandlingerne
ved nogle Ord, hvis Indhold var: at da Sam-
sundet var bleven grundlagt paa vor allernaadigste
Konges Fødselsdag, for paa denne Landets
almindelige Festsdag at udøve et til den
svarende patriotiske Foretagende til Videnskaber-
nes Fremme, og det ved Samsundets Lov var
bleven bestemt, paa samme Dag eller den efter
Omstændighederne nærmest befjellelige Dag at
holde en Generalforsamling, saa var saadant
dette Mødes Bjemed. I det første Aar af
Samsundets Tilværelse havde det nybt Med-
borgeres Bistand og Bidrag, og der vare de bedste
Udsigter til at den opelskede Plante skulde trives,
fremvokse, og i Tiden blive frugtig. H.
Erc. overdrog derefter til Sekreteren, Etatsraad
Thaarup, at oplæse den Udsigt over Samsundets
Fremskridt, som ifølge Lovene paa denne Dag
skal gives, og Resultaterne af det aflagte Regnskab.
Denne Udsigt bringes herved til offentlig
Kundskab.

"Det der, efterat Samsundet var stiftet,
først maatte drages Omsorg for, var at se et
Lovudkast udarbejdet og overvejet, og Lovene
paa antagne. Da dette var fuldført, og Lovene
i Generalforsamlingen d. 18 May 1827
vare antagne, og Repræsentanterne valgte, sam-
mentraadte disse, og indbrødes valgte Medlem-
mer af Beshyrelsen og af Skriftkommissionen
ifølge Lovens 7 §. Lovene bleve derefter trakte;
Det var bestemt, at der paa fem §§ af samme,
nemlig §§. 25-29, som angaa Sikkerhed for
Lovens Overholdelse, og for Samsundets For-
mues Anvendelse efter dets Formaal, og dets
Dvergivelse til sedsevarende offentlig Brug, i
det muelige Tilfælde af Samsundets Ophævelse,
skulde ansøges kongelig allernaadigst Konfirma-
tion. Efterat Beshyrelsen havde igjennem det
kongelige danske Cancellie indgivet allerunderda-

nigst Anfølgning herom, er Kongelig Konfirmation under 21 Dec. 1827 udfærdiget aldeles gratis. Den er trykt for at følge med Lovene.

Det var ved Lovens 24 § bestemt: at der om Regnskabs Revision og Decision, Dvitting til Kassereren m. m. skulde i et Repræsentants møde udfærdiges et Regulativ. Et saadant er udarbejdet, og ligeledes trykt.

Den Lejlighed der for Skriftkommissionens Virksomhed har viist sig, har bestaaet i, at et Par Afhandlinger have været sendte Samsundet til Udgivelse, og at Dvervejser have været foretagne angaaende Prisopgaver. Hvad de indsendte Afhandlinger angaar, da har Kommissionens Betænkninger gaaet ud paa, at Afhandlingerne ikke kunde antages at være passende for Samsundets Øjemed. I Repræsentantmøder har man tiltraadt de af Kommissionen meddelte Betænkninger, og Beshyresen har derefter svaret Indsenderne. Da Samsundet ved sine Loves 1ste § har vedtaget, som en af de hensigtsvarende Maader, paa hvilke det vil virke til dets ved Navnet antydede Formaal, at udsætte Præmier for nye danske Skrifers Udarbejdelse, saa blev Antagelsen af et eller flere Prisopgavemaale, og Bestemmelsen af Premiens eller Præmierens Størrelse, Gjenstande for Dvervejser. Af flere Forslage valgtes i en Repræsentantforsamling det der ved Beshyresens Beshjendtgjørelse af 20 Nov. 1827 blev udsat, nemlig: "Hvorledes har af det fælles Modersprog, det Islandske, Skriftsprog uddannet sig i de tre nordiske Riger, og i Særdelskhed i Danmark." Prisopgaven blev indført i Dagen f. A. No. 279, i Literaturtidenden No. 49 forr. A., og tre Gange i Statstidenden, nemlig d. 3die, 7de og 14de Dec. 1827.

Efterat hint Regulativ for Samsundets Regnskabs- og Kassevæsen var antaget, bleve til Revisorer valgte Dbr. Dverkrigskommisair Husum og Bankassistent Slagstad, og til Decisor Hr. Cancelleraad Schram.

De efter det afslagne reviderede, deciderede og kvitterede Regnskab for Aaret 1827 havde Indtægter og Udgifter, ere følgende:

Indtægter.

	r. S.	S. og L.
	Rbd.	Rbd.
1. Af det Classenske Fideikom. givet	100.	
2. Af to overord. Medlemmer	50.	57.
3. Af et Medlem, Hr. Konferensr. R. af Dbr. Peter sen, betalt forud for fem Aar		20.
4. Af Selskabets ordentlige Medlemmer det bestemte Kontingent	4.	454.
5. Af 29 Medlemmer, som indkom i Aarets 2det Dvartals Kontingent betalt med		29.

I alt 154. 560.

Udgiften har været:

	Rbd. f.	Rbd. f.
1. Anskaffelse af Protokoller, Papir ic.	12	64
2. Porto	8	82
3. Beshjendtgjørelser i Statstidenden og Adresseavisen	13	72
4. Budet for Dvartning og Inkassation	51	12
Ham udbetaltes 30 Rbdlr. Sedl. aarlig i Ven, og 4 f. af hver Rbd. som indkasseres.		
5. Inventarium; En Portofeuille 9 Rbdlr. 64 f. Et Segl 4 Rbd. 48 f. S. o. L. og 4 Rbdlr. Sølv	4.	14 16
6. For Trykning af Udkaft til Love, af Lovene, af Medlemslister ic. ic.	95	48
7. Smaa Udgifter til Lys ic. ved Repræsentantmøder	4	2
8. Restancer, der kunne ansees som visse	40	2

4. = 240 8
150. 319 88

Beholdning

Balance 154. 560.

Beholdningen er (paa 19 Rbd. 88 f. Sedl. og Tegnsaar, som Kassereren har contant i Käs-

sen) indsat i Sparekassen, efterhaanden som Indtagten er falden. Samfundet har altsaa her Renten tilgode, som i næste Regnskab beregnes.

Nogle i det første Aar havde nødvendige Udgifter, som Samfundets første Organisation har fordret, saasom paa Lovens Trykning m. m., vilse for Fremtiden spares.

Da Direktionen for Kjøbenhavn's Brandforsikrings-Societet velvilligen og overladt Lokale til Generalforsamlingerne, og Enigheds-selskabet paa lige Maade til Repræsentantsforamlinger, saa har Udgiften i denne Henseende været sparsede.

Den 31 Martz 1827 havde Selskabet, foruden de overordentlige Medlemmer, 76 ordentlige, i andet Dvartial tilkom 49, i tredje Dvartial 6, i fjerde Dvartial 1. To ordentlige Medlemmer have i Aarets Løb udmeldt sig. Antallet af Medlemmene vare d. 31 Dec. 1827: a.) Som overordentlige, Dhr. Direktører for det Classenske Fideikommiss, Hr. Kammerherre og Deputeret for Finantserne Ad. W. Moltke, Greve til Bregentved, Kommandor af Dbr., Dm. ic. og Hr. Mart. Werckmester i Svendborg, pensioneret geografisk Landmaaler. Da frydedes Samfundet ved ogsaa at tælle blandt sine Velyndere og overordentlige Medlemmer den ædle Joh. v. Bülow til Sanderumgaard. Nu søger Fædrelandet, og dette Samfund i Særdeleshed, over Tabet af denne i dets Aarbøger usorglemmelige og udmærkede Videnskaberens og Konsternes Ven, fra hvis Haand mange Understøttelser til dets Fremme ere udeelte. — Antallet af Selskabets ordentlige Medlemmer ved Aarets Udgang var 129, som den trykte Liste uvilser.

Efter Samfundets Lovs § 21 skal en Hjerdebetal af Samfundets fulde aarlige Indtagter være bestemt til at oplægges til et fast Fond. Beslutet for 1827 er altsaa (efter de ovennævnte Indtagters fulde Sum) 38 Rbd. 48 s. r. Solo og 140 Rbd. Sebler, som er indbegreben i den i Sparekassen staaende Sum.

Efterat denne Udgift over Samfundet, og dets Regnskabsvoesen var opløst, Fred man til Forhandling, Samfundets indre Anliggender vedkommende, saasom: Valg af 6 nye Repræsentanter, isædetfor de sex, som isølge Lovens

12te § udgaae, efter den foretagne Løbkastrning, m. m.

Dette Blads Redakteur tillader sig følgende Bemærkninger, dette Samfund vedkommende:

Fædrelandet har mange videnskabelige Samfund, der fremme den danske Litteratur paa forskjellige Maader, meest for enkelte Videnskabsfag, og næsten alle bestaaende af Lærde, der ved videnskabelige Arbejder vilse virke ved hinanden til de vedtagne Diemed. Af disse forskjellige Samfund have det kongelige Landhusboldnings-Selskab, Selskabet for Naturlærens Uddannelselse, og det nordiske Udskriftselskab en saadan Organisation, at det gjelder om en Forening af Lærde og Velbædige, de Førstnævnte, særrest i Antal, for med Raad og Daad videnskabeligen at virke; de Sidstnævnte, i Antal de Fleste, for især med Pengebidrag og praktisk Virksomhed vedvædigen og patriotisk, som Videnskaberens Venner, at virke, samtlige til et stort Maal: Videnskaberens Fremme. Hvad der saaledes gjelder om Arbejder til de Videnskabers Lærde, der ligge inden for de nævnte tre Selskabers Virkekredse, gjelder om Arbejder for Videnskaberens Fremme i Almindelighed, forsaavidt det nye Samfund angaaer, om hvilke Bæretningen ovenfor er optaget.

Paa hvilke Hensigtsvarende Maader Samfundet vil virke, er i dets Lovs Iste § opgivet, saasom: a) ved at bidrage til Udsendingers Trykning, som en eller anden Forfatter kan have liggende særbigte, men ved Omstændigheder er hindret fra at faae udgivet; b) ved at fremme Værkers Forsættelse, som hidtil ved Omstændigheder har været standset; c) ved at besørge smukke Udgifter af nogle af vor Nationallitteraturs ældre Frembringelser — eller d) ved at udsætte Præmier for nye danske Skrifter's Udarbejdelse — oso. Der skal store Midler til at opnaae noget Stort, eller Meget af det Tilfædte; eller, ere Midterne smaae, medgaae desio længere Tid, eller det der udrettes kan kun blive litet; men den Tanke var den herskende, ved dette Samfunds Grundlægning: ogsaa det Litet kan gavne, og under gunstige Omstændigheder fremvære.

Beretningen lægger for Dagen hvorledes Samfundet har i det første Aar af dets Tilværelse vundet mange Medborgeres Bifald og Tilstrævelse. Sikkeret vilde flere, nu efterat det er rodfæstet, tiltræde, og vist nok kan man med Samfundets ædle Formand sige, at der ere de beste Udsigter til, at Planten skal trives, fremvove og i Tiden blive frugtig. At forestaaende Beretning maatte tjene til at udbrede Kundskab om et gavnligt Samfund, og til en derpaa grundet Tilvært for samme, er et fremt Ønske ved Meddelelsen. Ved denne Lejlighed tilføies, at Samfundets Love, og Liste over dets Medlemmer kunne Medlemmerne behageligen lade afhente hos dets Sekretair, Statsraad Thaarup, i hans Bopæl, Klædeboden No. 102, eller paa Dagens Kontoir, Stormgaden No. 204; paa sidstnævnte Sted imellem Kl. 12—2.

Erubdige Spørgsmaal til en competent Kunstdommer.

Kan en Tone som den, den saakaldte Philosophus Aethinus, i Skildreriet No. 9. d. A. bruger, under nogenformelt Betingelse, — ansees for formelig eller værdig? — Anmelderen mener, at hvis den kan passe for Nogen, maatte det være enten for en Renomist eller en Johan von Ehrenpreis. Da imidlertid Forfatteren taler om sin Bestræbelse for den danske Geistlighed's videnskabelige Tare, og ytrer det Haab, engang selv at werde Geistlig, — formodentlig paa en hoi Plads, — saa har han unægtelig aflagt en Prøve paa, at han forstaaer at vise — Nynlighed. Stykket i Ny Freia for 1827, No. 44, om Landemoderens videnskabelige Forhandlinger, har Anmelderen ikke læst.

Errata.

(Meddeelt af S. p.)

42.

Det usfordærvede Menneffe vil evigt søle Taknemmelighed imod sin første Lærer, om han

endog saa senere langt overgaaer ham i Dyder, Valenter og Kunstfaer; den Rige, som i en fattig Hytte har lagt Grunden til sin Rigdom, vil altid med Glæde erindre sig denne lille Hytte, paa hvis Grund han har opført sit stolte Palads; — saaledes er det med enkelte Menneffer, og saaledes med hele Folketslag; kun deraf kan man forklare den Vedhængen Nationerne vise mod deres gamle Statsforfatninger, under hvilke deres Fædre have oplevet lykkelige Tider, og — skjøndt disse Forfatninger aldeles ikke svare til den nærværende Tids Fordringer — kunne de dog ikke med Ligegyldighed forlade dem, eller med utaknemmelig Haand støde dem omkuld. Man fejler derfor ikke i at antage, at, hvor en heel Nation vælger sig et andet Statsystem, der vare Manglerne ved det gamle utaalelige og Byrderne uundholdelege.

Kjøbenhavns Børs, d. 15 Februari 1828.

Hamburg 2 M. —			
à vista 220			
Species 221			
Species folgtes til			
13 Rbmf. 4 pC.			
Bank-Diskonto 4 pC.			
Norske Speciessebler			
pr. 100 Specier	156	156½ Rbd. Sbl.	
Svenske Sebler			
pr. Rdr. Rigsgjeld	50½	51 Rbf. Tegn	
4 pC. Rgl. Dblig. (u. R.)	85	85½ Rbd. Sedl.	
Dito Dito	77½	77½ i Banco.	
Nationalbank Obligationer			
(af Laanet 4 Febr. 1820)	102½	102½ Rbd. r. S.	
Dito Dito	113½	113½ Sedler.	
4 pC. norske Rigsgjeld.			
Renter pr. 6 Januar	98	98½ Rbd. r. S.	
6 pC. norsk Laan			
ved Hambro & Son	106	106½ i Banco.	
4 pC. Dito nye	98½	— i Banco.	
Aktielle Comp. Actier	—	— i Sedler.	
3 pC. nye danske Dblig.	58½	58½ L. Sterl.	
1 L. Sterl. beregnet til	14	Bmf.	

